

مادیان هزار دادستان

آوانویسی، برگردان فارسی، یادداشت‌ها و واژه‌نامه
(بخش دوم از رونوشت مودی)

نا با حاجی پور

تهران، ۱۳۹۷

سرشناسه	حاجی پور، نادیا، ۱۳۴۸ -، گردآورنده، مترجم
عنوان و نام پدیدآور	مادیان هزار دادستان: آوانویسی، برگردان فارسی، یادداشت‌ها و واژه‌نامه (بخش دوم از رونوشت مودی)/ [گردآورنده و مترجم] نادیا حاجی پور.
مشخصات نشر	تهران: سازمان انتشارات فروهر، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۴۰۲ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۸۴۴-۲۱-۲
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	واژه‌نامه
یادداشت	کتابنامه
یادداشت	نمایه
موضوع	زبان پهلوی -- متن‌ها
موضوع	Pahlavi language -- Texts
موضوع	زبان پهلوی -- متن‌ها -- ترجمه شده به فارسی
موضوع	Pahlavi language -- Texts -- Translation into Persian
موضوع	رویه قضایی -- ایران
موضوع	Jurisprudence -- Iran
موضوع	حقوق مدنی -- ایران
موضوع	Civil rights -- Ir
موضوع	ایران -- تاریخ -- ساسانیان، ۲۲۶ - ۶۵۱ م.
موضوع	Iran -- History -- Sassanids, 226-۶۵۱
شناسه افزوده	رویه وحشی یادگار باستان
رده بندی کنگره	۱۷۱۲۰۲ PIR ۲۰۵۱
رده بندی دیویی	۴۰۰
شماره کتابشناسی ملی	۵۱۰۷۲۵

مادیان هزار دادستان

آوانویسی، برگردان فارسی، یادداشت‌ها و واژه‌نامه

(بخش دوم از رونوشت مودی)

دکتر نادیا حاجی پور

طراح جلد: سیامک جمشیدی زاده

صفحه آرا: فاطمه حاجی پور

چاپ اول: ۱۳۹۷

تعداد شمارگان کتاب: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۴۴-۲۱-۲

همه حقوق برای مؤلف محفوظ است.

تکثیر، انتشار و ذخیره سازی تمام یا بخشی از این اثر به هر شکل (چاپی، الکترونیکی و...) و با هر هدف بدون مجوز از ناشر، غیرقانونی و قابل پیگرد است.

مؤسسه فرهنگی انتشاراتی فروهر

خیابان حافظ، رسیده به چهارراه کالج، کوچه بامشاد، پلاک ۳ سازمان جوانان زرتشتی (فروهر) - تلفکس:

۸۸۸۰۹۶۶۵

مرکز پخش و فروش: خیابان انقلاب، خیابان فلسطین جنوبی، پلاک ۲۶۱، تلفکس: ۶۶۴۶۲۷۰۴

گروه پژوهشی
یادگار باستان

نشر فروهر

فهرست

۷	پیشگفتار
۹	فصل اول: مقدمه
۹	۱-۱ دربارهٔ مادیان هزار دادستان
۱۰	۱-۲ زلف مادیان هزار دادستان
۱۱	۱-۳ زمار نگارش مادیان هزار دادستان
۱۲	۱-۴ دستنویس مادیان هزار دادستان
۱۳	۱-۵ مقدمهٔ مادیان هزار دادستان
۱۵	۱-۶ فصل‌های مادیان هزار دادستان
۱۶	۱-۶-۱ فصل‌های مادیان هزار دادستان: نوشت مودی
۲۲	۱-۶-۲ فصل‌های مربوط به ترجمهٔ انکلساریا
۲۴	۱-۷ ویژگی‌های مادیان هزار دادستان
۲۴	۱-۷-۱ ویژگی‌های دستوری
۲۸	۱-۷-۲ ویژگی‌های املایی و لغوی
۳۴	۱-۸ پیشینهٔ پژوهش
۳۴	۱-۸-۱ ترجمهٔ کل مادیان هزار دادستان
۳۶	۱-۸-۲ ترجمهٔ بخش‌هایی از مادیان هزار دادستان
۳۸	۱-۹ روش کار
۴۱	فصل دوم: آوانویسی، برگردان فارسی و یادداشت‌ها
۴۱	۲۲ در هم‌پایندانی و پایندانی و انبازی
۶۰	۲۳ در خواسته‌داری
۸۱	۲۴ در خویش‌بود گفتن
۹۲	۲۵ در سهش و اعلام پذیرش [در انتقال چیزی یا دارایی]
۱۰۲	۲۶ [دربارهٔ فرزندخواندگی]

۱۱۲	در پرداخت خسارت و تاوان و اشداد و ناتوانی در وفای به عهد و پیمان.....
۱۱۷	در اجاره.....
۱۱۹	در باره گناه و جرایم آن و عدم حضور در دادگاه.....
۱۲۶	در وکالت.....
۱۳۲	در خواهان.....
۱۳۶	در چند داوری که روشنی [آن] از [اسناد] نوشته شده و مهر شده پیشین است.....
۱۴۲	مقدمه کتاب.....
۱۴۴	در آرزو و ارزش دین و سامان دانش ها.....
۱۴۷	در باره ستوری.....
۱۵۲	در باره ندین داوری.....
۱۵۹	در سارکت ر جوی و قنات و دارایی [متعلق] به دو نفر.....
۱۶۵	در باره شور.....
۱۷۳	در باره گفتمای علاوه بر گفته ها.....
۱۸۳	در باره امور مربوط به طرفین دعوا و ...
۱۹۰	در باره چند داوری.....
۱۹۶	دری در باره این چند دادستان که در دور شنیده و به طور مشخص نوشته شد
۲۰۲	در باره امور مربوط به طرفین دعوا و ...
۲۰۸	در باره گفتمای علاوه بر گفته ها.....
۲۴۳	فصل سوم: واژه نامه.....
۳۱۷	سخن آخر.....
۳۲۷	کتاب نامه.....
۳۳۳	نمایه.....
۳۴۵	پیوست.....

پیشگفتار

مادیان هزار دستان یکی از متون فارسی میانه و متعلق به نیمه نخست قرن هفتم میلادی است. این کتاب شامل مسائل حقوقی و قضایی در فقه ایران پیش از اسلام است که از این نظر بسیار است. دارد. خلاف دیگر متون فقهی پهلوی که مسائل فقهی و دینی با هم آمیخته است، این کتاب تنها به مسائل حقوقی پرداخته است. درباره تاریخ نگارش این کتاب در پیش از اسلام اما اینان را رد دارد که یکی از دلایل آن این است که تحت تاثیر قوانین حقوقی دوره اسلامی قرار گرفته است. مادیان هزار دستان یک کتاب قانون نیست که درباره مسائل مختلف، حکمی را در کرده باشد بلکه متنی است که در آن مسائلی که مردم با آن مواجه بودند بیان و حکم صادر شده برای آن آورده شده است. این متن پهلوی ۱۵۰ صفحه دارد که در دو رونوشت ۱۱ و ۶۰ صفحه ای در دسترس است. ← مقدمه. در این پژوهش صفحات ۵۵-۱۱۰ از رونوشت مورد بررسی قرار گرفته است. مطالعه و بررسی متونی از این دست وضعیت اجتماعی، حقوقی و قضایی جامعه آن روزگار را روشن خواهد کرد. هدف از این پژوهش نیز ترجمه دوباره این متن (البته بخشی از آن) و بررسی مسائل حقوقی آن است.

پژوهش پیش رو حاصل رساله دوره دکتری رشته فرهنگ و زبان های باستانی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران است که در شهریور ۱۳۹۴ دفاع شده است. پس از بررسی دوباره و اصلاح برخی قسمت ها و اضافه کردن نمایه به صورت پژوهش حاضر ارائه شده است. این پژوهش شامل مقدمه، متن پهلوی (صفحات ۵۵-

۱۱۰ که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است)، آوانویسی، برگردان فارسی و یادداشت‌ها (در یک فصل)، واژه‌نامه، کتابنامه و نمایه است.

در اینجا لازم می‌دانم از استاد محترم راهنما خانم دکتر مهشید میرفرخایی سپاسگزاری کنم که در تمام مراحل کار بر روی رساله همراه نگارنده بودند و از راهنمایی‌های ارزنده ایشان بسیار سود بردم. و همچنین تشکر می‌کنم از خانم دکتر کتیون مزداپور که اولین استاد زبان پهلوی من و یکی از داوران پژوهش حاضر بودند. نگارنده همچنین بسیار سپاسگزار است از مدیر انتشارات فروهر خانم دکتر فرزانه گشتاسب و مدیر گروه پژوهشی یادگار باستان خانم دکتر ندا اخوان که امکان چاپ این کتاب را فراهم کردند. بخصوص خانم دکتر گشتاسب که نکات بسیار مفید و قابل توجهی را به نگارنده متذکر شدند.

حروفچینی کتاب کار نگارنده است و تمام اشکالاتی که در این زمینه وجود دارد متوجه نگارنده است. بی‌شک، باب نقایص فراوانی دارد که امید دارم خواننده محترم با دیده اغماض بر آن بنگرد.

نادیا حاجی‌پور

پاییز ۱۳۹۷